SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W IŁAWIE ZA 2022 ROK

Iława, luty 2023 r.

I. WSTĘP

Bank Spółdzielczy w Iławie to bank w pełni polski, z ponad 70 letnią tradycją i doświadczeniem w udzielaniu kredytów i obsłudze rachunków. Swoją działalność rozpoczął w 1948 r. Od 2002 r. zrzeszony jest w Banku Polskiej Spółdzielczości Spółka Akcyjna w Warszawie, a od 27 czerwca 2016r. jest członkiem Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Bank swoje zadania wykonuje poprzez Centralę w Iławie oraz Oddziały w Grodzicznie i Ostródzie i Punkt Kasowy w Miłomłynie. Obszar działania Banku Spółdzielczego w Iławie w 2021 roku obejmował teren województwa warmińsko-mazurskiego, a przede wszystkim powiaty: iławski, nowomiejski , ostródzki oraz część województwa kujawsko-pomorskiego (powiat brodnicki).

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły zmiany w składzie osób zarządzających. Funkcję Prezesa Banku sprawuje Pan Zbigniew Gnaczyński, Wiceprezesa ds. handlowych Pan Marek Kłosowski, a funkcję Wiceprezesa ds. finansowo-księgowych Pani Monika Kaczyńska.

Fundusze własne Banku wynoszą 27 961 874,51 zł.

Bank Spółdzielczy w Iławie z powodzeniem realizuje zamierzone działania. W szczególności skupia się na rozwoju akcji kredytowej oraz pozyskiwaniu środków do finansowania działalności bankowej. Bank systematycznie i konsekwentnie zwiększa zakres prowadzonej działalności zarówno pod względem różnorodności oferowanych produktów jak i w ujęciu terytorialnym. W celu zaspokojenia rosnących potrzeb klientów, dostosowania oferty do produktów oferowanych przez konkurencyjne banki komercyjne działające w otoczeniu Bank skutecznie rozszerza ofertę proponowanych produktów.

Na dzień 31.12.2022 r. Bank obsługiwał 11 176 rachunków bankowych w tym: 8 864 oszczędnościowych, 862 kredytowe i 1 450 udziałowych. Wśród rachunków oszczędnościowych 41,73% stanowią rachunki bieżące (3 699 rachunków, w tym 1 132 rachunków rolniczych), 14,86% rachunki depozytów terminowych (1 317 rachunków) oraz 43,41% rachunki oszczędnościowo – rozliczeniowe (3 848 rachunków). Tak zróżnicowana działalność miała na celu stworzenie dodatkowych możliwości pozyskiwania nowych klientów.

Głównymi czynnikami zewnętrznymi determinującymi wyniki roku 2022 były:
- wzrost podstawowych stóp procentowych (istotny wpływ na przychody Banku),
- rosnąca inflacja (wpływ na koszty działania Banku),
- wybuch wojny w Ukrainie (wycofanie części depozytów szczególnie przez osoby prywatne spowodowało niższy przychód Banku z lokowania nadwyżek finansowych),
- ustawowe „wakacje kredytowe” dotyczące kredytów hipotecznych (wpływ na przychody Banku).

Wśród czynników wewnętrznych wyróżnić należy przegląd pozycji kosztowych i dalszą racjonalizację zakupów.

Przyjęta przez Bank Strategia działania wskazuje na niezmienną koncentrację w budowaniu zdywersyfikowanej i stabilnej bazy depozytowej oraz angażowanie pozyskanych środków w finansowanie kredytów rolniczych, osób prywatnych oraz dla sektora MŚP.

III. SYTUACJA FINANSOWA I FUNDUSZE WŁASNE BANKU

Suma bilansowa netto na koniec 2022 r. wyniosła 294 566 476,52 zł i zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego o 4,29%. Bezpośrednią przyczyną wzrostu sumy bilansowej było pozyskanie środków na rachunkach bieżących.

A. AKTYWA

Struktura aktywów

`	2021		2022	
	zł	%	zł	%
Kasa, operacje z Bankiem centralnym	2 142 401,06	0,77%	1 893 780,51	0,64%
Należności od sektora finansowego	34 158 418,52	12,24%	91 283 408,32	31,00%
Należności od sektora niefinansowego	96 922 212,46	34,72%	83 124 201,64	28,22%
Należn. od sekt. inst. rząd. i samorz.	46 891 959,36	16,80%	60 921 551,29	20,68%
Udziały lub obligacje w innych jedn.	1 896 473,45	0,68%	1 896 473,45	0,64%
Papiery wartościowe	93 297 956,32	33,42%	51 395 006,67	17,45%
Aktywa trwałe	2 580 396,23	0,92%	2 396 172,03	0,81%
Pozostałe aktywa	1 262 788,81	0,45%	1 655 882,61	0,56%
Ogółem	**279 152 606,21**	**100,00%**	**294 566 476,52**	**100,00%**

Należności od sektora niefinansowego spadły w 2022 r. o 14,24%, a ich udział w sumie bilansowej, która wzrosła o 5,52%, zmalał o 6,50 p.p. Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych uległy zwiększeniu o 29,92%, ich udział w sumie bilansowej wzrósł o 3,88 p.p.

Istotną grupę aktywów stanowią również należności od podmiotów finansowych, których udział w aktywach netto wyniósł 31,00% (w porównaniu z 2021 r. udział zwiększył się o 18,76 p.p.). Znaczną część należności stanowią lokaty Banku w Banku Zrzeszającym. Stan lokat zdeponowanych w Banku Zrzeszającym na 31.12.2022 r. wg wartości bilansowej wynosił 66 741 709,91 zł. Depozyt obowiązkowy wyniósł 16 155 342,41 zł.

W dniu 27.11.2020r. Bank dokonał zakupu 10-letnich obligacji serii FPC0630 emitowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego na rzecz Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 zabezpieczonych gwarancją Skarbu Państwa w ilości 2 000 szt. wg wartości nominalnej tj. łącznie 2 000 000,00 zł.. Oprocentowanie obligacji jest stałe i wynosi 2,125 % w stosunku rocznym. Odsetki od obligacji będą naliczane od wartości nominalnej obligacji, w rocznych okresach odsetkowych poczynając od dnia 5 czerwca 2020 r.

Bank lokuje środki także w 7-dniowe bony pieniężne. Wartość zakupionych bonów na 31.12.2022r. wyniosła 49 962 666,67 zł.

Aktywa pracujące na koniec grudnia 2022 r. stanowiły 96,86% aktywów netto ogółem.

B. PASYWA

Według stanu na 31.12.2022 r. największy udział w strukturze pasywów stanowią zobowiązania wobec sektora niefinansowego – 76,85%, fundusze własne – 9,38% oraz zobowiązania wobec instytucji rządowych i samorządowych – 9,49%, a wynik netto roku bieżącego to 2,50% pasywów. Pozostałe pasywa to zaledwie 1,77%.

Podstawowym źródłem finansowania działalności Banku w 2022 roku były depozyty sektora niefinansowego i sektora instytucji samorządowych, które na dzień 31.12.2022 r. stanowiły 86,34% pasywów ogółem oraz fundusze własne Banku.

Struktura pasywów

Wyszczególnienie	2021		2022	
	zł	%	zł	%
Zobow. wobec sekt. finansowego	7,54	0,00%	7,54	0,00%
Zobow. wobec sekt. niefinansowego	220 894 323,86	81,99%	226 371 395,23	76,85%
Zobow. wobec sekt. budżetowego	28 412 111,72	6,99%	27 962 589,40	9,49%
Rezerwy	1 469 187,14	0,17%	2 374 154,88	0,81%
Pozostałe pasywa	498 552,47	0,60%	2 853 970,65	0,97%
Fundusze	27 168 623,54	9,75%	27 644 891,06	9,38%
Wynik netto roku bieżącego	709 799,94	0,50%	7 359 467,76	2,50%
Zysk z lat ubiegłych	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Ogółem	**279 152 606,21**	**100,00%**	**294 566 476,52**	**100,00%**

Fundusze własne (wyliczone zgodnie z Rozporządzeniem CRR 575/2013) wyniosły 27 961 874,51 zł i w stosunku do roku poprzedniego wzrosły o 1,66%. Na wzrost funduszy podstawowych, tak jak i w latach poprzednich, wpływ miało zasilenie funduszu rezerwowego z podziału nadwyżki bilansowej. W 2022 roku był to cały zysk netto z roku poprzedniego, czyli kwota 709 799,94 zł.

Struktura funduszy własnych Banku wg stanu na 31.12.2022 r.

Wyszczególnienie	2021		2022	
	zł	%	zł	%
Fundusze	**27 505 982,35**	**100,00%**	**27 961 874,51**	**100,00%**
fundusz udziałowy	372 000,00	1,35%	367 200,00	1,31%
fundusz rezerwowy	26 329 299,07	95,72%	27 039 109,01	96,70%
fundusz ogólnego ryzyka	700 000,00	2,54%	700 000,00	2,50%
rezerwa na ryzyko ogólne	400 000,00	1,45%	400 000,00	1,43%
fundusz z aktualizacji wyceny	-243 075,53	-0,88%	-469 217,95	-1,68%
korekty wyceny aktywów	-1 712,22	-0,01%	-1 432,34	-0,01%
nie umorzone wartości niematerialne i pra	-50 528,97	-0,18%	-73 784,21	-0,26%

W strukturze funduszy własnych Banku dominuje fundusz rezerwowy w wysokości 27 039 109,01 zł - udział na poziomie 96,70%. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego w wysokości 700 000,00 zł. stanowi 2,50% funduszy. Fundusz udziałowy w wysokości 367 200,00 zł. stanowi 1,31% funduszy własnych (udziałowcami są w 100% osoby fizyczne, głównie rolnicy indywidualni i przedsiębiorcy; na 31.12.2022 r. Bank Spółdzielczy w Iławie zrzeszał 1 443 członków, którzy posiadali 1 875 udziałów). Pozostałe fundusze stanowi rezerwa na ryzyko ogólne – 400 000,00 zł (1,43%). Fundusze własne Banku pomniejszone zostały o wycenę obligacji BGK zaewidencjonowanych jako aktywa dostępne do sprzedaży, nie umorzone wartości niematerialne i prawne oraz o korektę wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży (tzw. AVA).

III. DZIAŁALNOŚĆ KREDYTOWA

Działalność kredytowa jest potencjalnym źródłem największych zysków, ale i największego ryzyka.

Wartość bilansowa kredytów na koniec 2022 r. osiągnęła poziom 144 045 752,93 zł i była wyższa od stanu z 31.12.2021 r. o 231 536,20 zł (0,16%) za sprawą . Wartość ta, w stosunku do 31.12.2021r., wzrosła za sprawą wzrostu o 14 029 591,93 zł. w sektorze budżetowym przy jednoczesnym spadku ekspozycji w sektorze niefinansowym o 13 798 010,82 zł.

Wartość bilansowa i pozabilansowa kredytów z podziałem na jednostki Banku

Wyszczególnienie	Wartość bilansowa i pozabilansowa na 31.12.2021r.	Udział na 31.12.2021r.	Wartość bilansowa i pozabilansowa na 31.12.2022r.
	zł	%	zł
Centrala Iława	105 479 388,56	67,35%	107 438 888,18
Oddział w Ostródzie z PK w Miłomłynie	17 583 733,42	11,23%	14 805 443,52
Oddział w Grodzicznie	35 958 892,99	22,96%	29 636 146,99
rezerwy*	-1 610 801,54	-1,03%	3 062 862,36
ESP*	-973 387,35	-0,62%	871 113,80
odsetki*	175 007,02	0,11%	784 041,22
RAZEM:	**156 612 833,10**	**100,00%**	**156 598 496,07**
*wartości dla całego Banku			

W 2022 roku Bank udzielił łącznie 238 kredytów na kwotę 40 764 009,30 zł, co w stosunku do roku poprzedniego stanowi spadek ilościowy o 11,85% i wzrost w ujęciu wartościowym o 34,96%.

Kredyty udzielone

Nazwa Oddziału	2021		2022	
	ilość	zł	ilość	zł
Centrala Iława	113	18 190 780,00	130	31 082 763,35
Oddział BS w Ostródzie	41	2 739 692,00	33	3 106 445,00
Oddział BS w Grodzicznie	116	9 274 920,28	75	6 574 800,95
Ogółem	**270**	**30 205 392,28**	**238**	**40 764 009,30**

Dominującą grupę kredytów w ujęciu ilościowym udzielonych w 2022 r. stanowiły kredyty dla rolnictwa oraz dla osób prywatnych , zaś w ujęciu wartościowym kredyty dla jednostek samorządu terytorialnego i rolników. Udział kredytów dla JST w kredytach udzielonych ukształtował się na poziomie 2,10% (43,51% w ujęciu wartościowym), udział kredytów dla rolników w kredytach udzielonych ukształtował się na poziomie 39,08% (22,11% w ujęciu wartościowym), udział kredytów dla przedsiębiorców indywidualnych w kredytach udzielonych ukształtował się na poziomie 13,46% (12,91% w ujęciu wartościowym),zaś osób prywatnych na poziomie 42,44% (11,40% w ujęciu wartościowym).

W roku 2022r. udzielono 2 kredyty preferencyjne (z linii RR i Z) na łączną kwotę 570 000,00 zł..

W grupie kredytów komercyjnych dla rolnictwa udzielono 91 kredytów na kwotę 8 443 475,50 zł. Szczegółowe zestawienie przedstawia tabela.

Kredyty komercyjne dla rolnictwa udzielone w 2022 r.

Wyszczególnienie	2021		2022	
	ilość	zł	ilość	zł
Zakup rzeczowych środków do produkcji rolnej	42	1 335 500,00	28	1 238 500,00
Rewolwingowe	1	100 073,00	0	0,00
Obrotowe komercyjne	3	71 000,00	0	0,00
Inwestycyjne komercyjne	9	1 470 765,00	4	995 000,00
W rachunku bieżącym	53	2 008 000,00	47	1 984 000,00
W rachunku bieżącym AGRO-5	1	900 000,00	9	3 735 000,00
Pomostowe	3	1 001 927,00	1	60 975,50
Inwestycyjne AGRO-20	6	1 960 800,00	0	0,00
KLH	6	960 000,00	2	430 000,00
Ogółem	**124**	**9 808 065,00**	**91**	**8 443 475,50**

Poza rolnictwem Bank kredytował również małe i średnie przedsiębiorstwa, przedsiębiorców indywidualnych oraz osoby fizyczne, a także jednostki samorządu terytorialnego.

Wartość kredytów udzielonych na działalność gospodarczą w 2022 roku wzrosła o 2 810 300,00 zł (45,84%) w stosunku do roku poprzedniego. Struktura portfela kredytowego przedsiębiorców na przestrzeni ostatniego roku nie uległa znaczącym zmianom. Dominującą grupę w dalszym ciągu stanowią kredyty w rachunku bieżącym.

Kredyty komercyjne dla przedsiębiorstw udzielone w 2022 r.

Wyszczególnienie	2021		2022	
	ilość	zł	ilość	zł
Kredyty przedsiębiorców indywidual	**35**	**5 165 800,00**	**30**	**4 835 000,00**
W rachunku bieżącym	32	4 695 800,00	27	3 435 000,00
Obrotowe	0	0,00	1	700 000,00
Inwestycyjne	3	470 000,00	1	500 000,00
Karty kredytowe	0	0,00	0	0,00
Kredytowa Linia Hipoteczna (KLH)	0	0,00	1	200 000,00
Kredyty przedsiębiorstw	**4**	**963 900,00**	**7**	**4 105 000,00**
W rachunku bieżącym	4	963 900,00	6	3 875 000,00
Obrotowe	0	0,00	1	230 000,00
Inwestycyjne	0	0,00	0	0,00
Kredytowa Linia Hipoteczna (KLH)	0	0,00	0	0,00
Karty kredytowe	0	0,00	0	0,00
Ogółem	**39**	**6 129 700,00**	**37**	**8 940 000,00**

W 2022 roku udzielono 101 kredytów dla osób prywatnych (o 3 mniej niż w roku poprzednim) na łączną kwotę 4 645 619,19 zł. W strukturze udzielanych kredytów zanotowany został kwotowy spadek praktycznie w każdym z rodzajów kredytów – wyjątek stanowiły kredyty hipoteczne.

Kredyty komercyjne dla osób prywatnych udzielone w 2022 r.

Wyszczególnienie	2021		2022	
	ilość	zł	ilość	zł
Kredyty osób prywatnych	**104**	**6 367 600,28**	**101**	**4 645 619,19**
Bezpieczna gotówka	90	2 459 662,28	48	1 306 569,19
Kredyty w ROR	3	18 800,00	37	154 500,00
Mieszkaniowe	10	3 839 138,00	8	2 701 300,00
Hipoteczne	0	0,00	2	474 250,00
Konsolidacyjne	0	0,00	0	0,00
Karty kredytowe	1	50 000,00	6	9 000,00
Ogółem	**104**	**6 367 600,28**	**101**	**4 645 619,19**

W strukturze zadłużenia na koniec 2022 r. zmniejszeniu w porównaniu do 2021 r. uległ udział zadłużenia z tytułu kredytów preferencyjnych i komercyjnych , wzrósł zaś udział kredytów dla JST.

Stan zadłużenia wg charakteru kredytów wg wartości nominalnej

Wyszczególnienie	2021		2022	
	zł	%	zł	%
Preferencyjne	8 480 579,00	5,80%	6 477 605,95	4,41%
Komercyjne	90 806 306,16	62,13%	79 868 473,29	54,32%
Jednostki samorządu terytorialnego	46 873 404,83	32,07%	60 699 843,79	41,27%
Ogółem	**146 160 289,99**	**100,00%**	**147 045 923,03**	**100,00%**

Kredyty w sytuacji normalnej i pod obserwacją stanowiły na 31.12.2022r. 97,89% obliga kredytowego (wartości nominalnej kredytów) , kredyty zagrożone 2,11%. W ciągu roku kwota kredytów zagrożonych uległa zwiększeniu o 467 155,68 zł.

Struktura kredytów zagrożonych wg wartości nominalnej

Wyszczególnienie	2021		2022	
	zł	%	zł	%
Należności poniżej standardu	58 217,13	2,20%	236 930,00	7,62%
Należności wątpliwe	2 112 652,81	79,98%	422 509,54	13,59%
Należności stracone	470 453,37	17,81%	2 449 039,45	78,79%
Ogółem	**2 641 323,31**	**100,00%**	**3 108 478,99**	**100,00%**

Struktura kredytów zagrożonych wg wartości bilansowej

Wyszczególnienie	2021		2022	
	zł	%	zł	%
Należności poniżej standardu	46 885,40	4,17%	185 853,77	46,87%
Należności wątpliwe	1 076 143,38	95,83%	210 702,35	53,13%
Należności stracone	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Ogółem	**1 123 028,78**	**100,00%**	**396 556,12**	**100,00%**

W 2022 roku Bank tworzył rezerwy celowe i odpisy aktualizujące na należności od podmiotów niefinansowych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Stan rezerw i odpisów aktualizujących na 31.12.2022r. utworzonych w Banku wyniósł 3 062 862,36 zł., w tym: 2 702 569,14 zł. rezerw celowych na kredyty zagrożone, 210 528,38 zł. odpisów na odsetki i 149 764,84 zł. rezerw na pozostałe należności.

Utworzone rezerwy oraz odpisy aktualizujące na odsetki na kredyty i inne należności zagrożone

Wyszczególnienie	2021		2022	
	zł	%	zł	%
Należności poniżej standardu	11 721,35	0,73%	46 463,44	1,52%
Należności wątpliwe	1 052 553,31	65,34%	210 702,42	6,88%
Należności stracone	546 526,88	33,93%	2 805 696,50	91,60%
Ogółem	**1 610 801,54**	**100,00%**	**3 062 862,36**	**100,00%**

Struktura rodzajowa kredytów wg wartości nominalnej wg stanu na 31.12.2022 r.

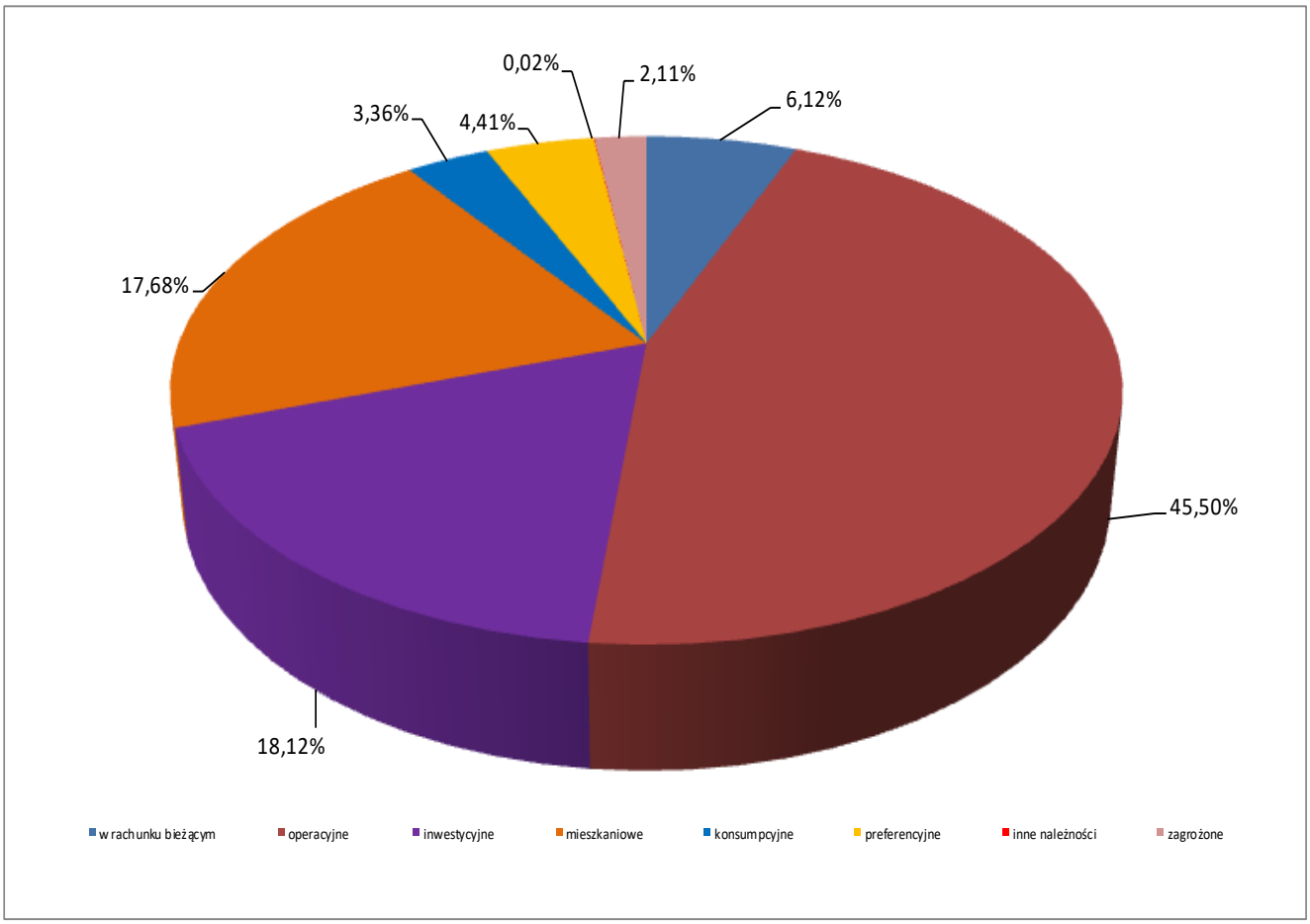

IV. DZIAŁALNOŚĆ DEPOZYTOWA

Podstawowym źródłem pozyskiwania środków do finansowania działalności banku są depozyty osób fizycznych, rolników, przedsiębiorców oraz budżetów (niemal 100% depozytów ogółem). Wartość bilansowa depozytów osiągnęła na koniec 2022 r. poziom 254 333 984,63 zł., z czego baza depozytów to 253 399 137,00 zł., odsetki od depozytów to 934 847,63 zł. Wartość bilansowa depozytów w odniesieniu do roku poprzedniego zwiększyła się o 5 027 549,05 zł (1,65%). Udział depozytów wg wartości bilansowej w sumie bilansowej wyniósł 86,34% wobec 89,31% w roku 2021.

Wartość bilansowa depozytów z podziałem na jednostki Banku

Wyszczególnienie	Wartość bilansowa na 31.12.2021r.	Udział na 31.12.2021r.	Wartość bilansowa na 31.12.2022r.
Centrala Iława	150 326 576,55	60,30%	139 865 040,36
Oddział w Ostródzie z PK w Miłomłynie	41 854 885,81	16,79%	50 817 391,62
Oddział w Grodzicznie	57 112 579,14	22,91%	62 716 705,02
odsetki*	12 394,08	0,00%	934 847,63
RAZEM:	**249 306 435,58**	**100,00%**	**254 333 984,63**
*wartość dla całego Banku			

W 2022 r. wzrost wartości depozytów odnotowano w jednostkach w Ostródzie i Grodzicznie (łącznie 14 566 631,69 zł.), w jednostce w Iławie wielkość depozytów spadła o 10 461 536,19 zł.

W zgromadzonych depozytach środki bieżące stanowiły 73,05%, terminowe zaś 26,95%.

Wśród depozytów terminowych dominują środki z terminem zapadalności od 6 do 12 miesięcy – stanowią 67,93% depozytów terminowych. Jest to efekt wprowadzenia do oferty Banku atrakcyjnie oprocentowanych lokat z okresem deponowania na 12 miesięcy.

Wzrost bazy depozytowej w 2022r. miał miejsce tylko za sprawą sektora niefinansowego. Stan środków instytucji rządowych i samorządowych spadł w porównaniu z rokiem poprzednim o 449 522,32 zł.

Począwszy od lutego, aż do września 2022r. w Banku miał miejsce duży wypływ depozytów, szczególnie osób prywatnych i rolników indywidualnych. Spowodowane to było wybuchem konfliktu zbrojnego za naszą wschodnią granicą. Przez kilka miesięcy utrzymywał się stan depozytów o ok. 20 000 000 zł. niższy niż na koniec 2021r. (najniższe wartości to -22 479 651,74 zł. na koniec marca 2022r. i -22 507 142,36 zł. na koniec czerwca 2022r.). Po wprowadzeniu przez Bank nowej oferty cenowej depozytów terminowych oraz konta oszczędnościowego baza depozytowa zaczęła ponownie rosnąć i w październiku 2022r. osiągnęła wielkość sprzed wybuchu wojny w Ukrainie.

Struktura depozytów terminowych na 31.12.2022 r.

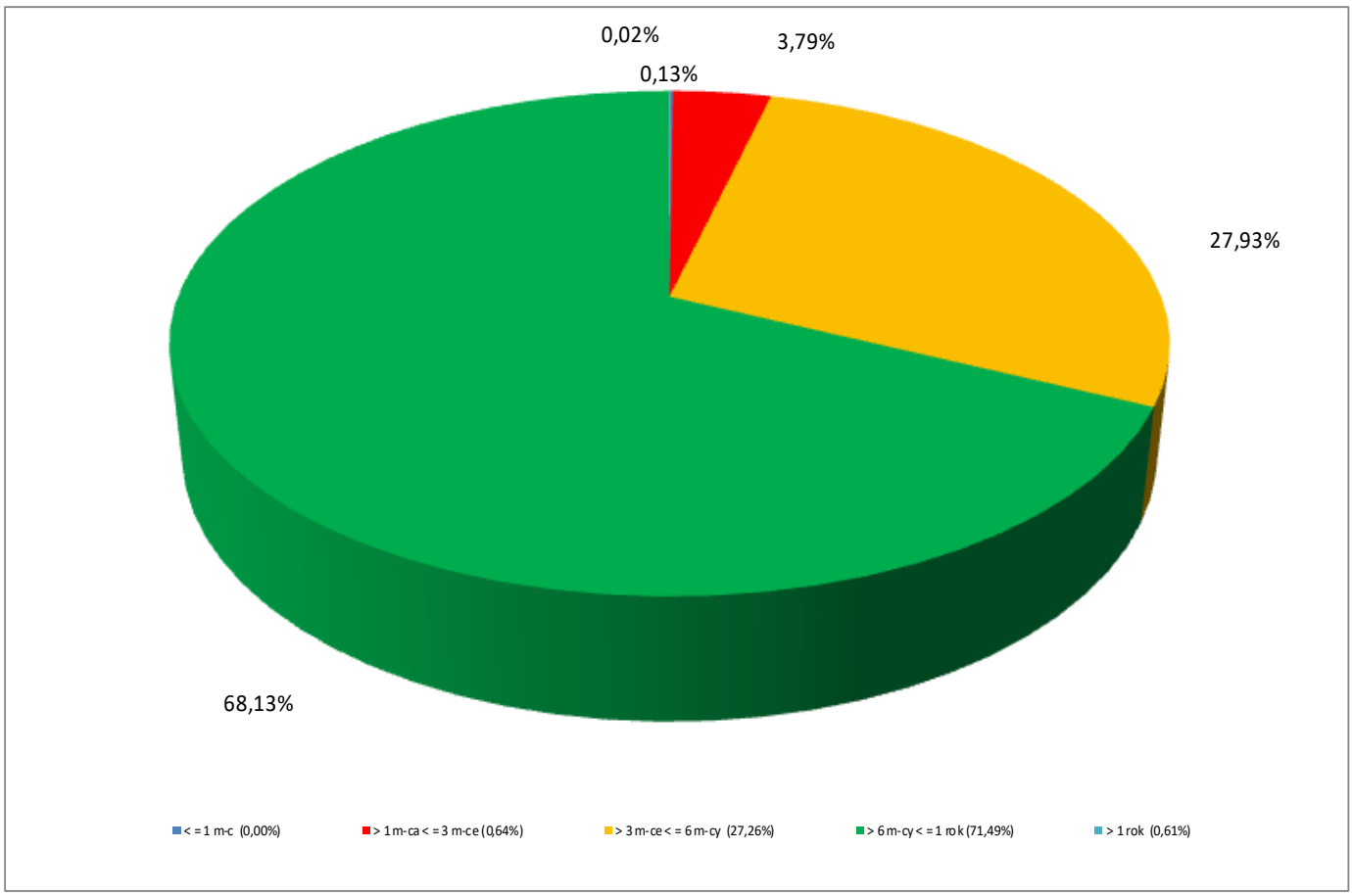

V. ZATRUDNIENIE

Bank Spółdzielczy w Iławie na dzień 31.12.2022 r. zatrudniał 41 osób w przeliczeniu na pełne etaty.

Poziom wykształcenia pracowników (liczba osób legitymujących się wykształceniem wyższym) spadł w ciągu roku i ukształtował się na poziomie 87,80%.

Pracownicy Banku podnosili swoje kwalifikacje również na szkoleniach. W roku ubiegłym pracownicy uczestniczyli w 63 szkoleniach. Koszt tych szkoleń wyniósł 52 266,47 zł (w 2021 roku – 22 844,20 zł).

VI. RACHUNEK WYNIKÓW

Przychody odsetkowe na 31.12.2022 r. wyniosły 17 277 066,82 zł. i były o 278,29% wyższe od osiągniętych w 2021r. oraz o 31,20% wyższe od przychodów odsetkowych planowanych. Wzrost w stosunku do 2021r. dotyczył wszystkich sektorów i był spowodowany szybko rosnącymi podstawowymi stopami procentowymi.

W 2022 r. Bank poniósł koszty odsetkowe w wysokości 1 422 822,38 zł, które stanowiły 115,75% kosztów planowanych przy stanie środków na rachunkach bieżących i depozytach zbliżonym od planowanego.

W kosztach odsetkowych największy udział (90,77%) stanowią koszty depozytów sektora niefinansowego, pozostałe 9,23% stanowią głównie koszty depozytów i środków na rachunkach jednostek samorządowych.

Uzyskany na 31.12.2022 r. wynik z tytułu prowizji w wysokości 1 919 825,71 zł jest o 14 050,14 zł wyższy od wyniku z tytułu prowizji uzyskanego za rok poprzedni. Przychody z prowizji finansują koszty działania Banku w 27,15% .

Zrealizowane przychody i poniesione koszty odsetkowe, wynik z tytułu prowizji, przychody z udziałów lub akcji, wynik operacji finansowych oraz wynik z pozycji wymiany ukształtowały wynik na działalności bankowej na poziomie 17 498 293,64 zł. Wynik ten stanowi 271,69% wyniku na działalności bankowej roku 2021 i 125,10% wielkości planowanej na rok 2022.

Koszty działania Banku w 2022 r. ukształtowały się na poziomie 7 070 961,09 zł. W odniesieniu do roku 2021 były wyższe o 2 667 597,25 zł (60,58%).

Koszty amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w 2022 r. osiągnęły poziom 269 280,96 zł. (2021r.-340 265,92 zł)

Bank Spółdzielczy w Iławie wypracował w 2022 r. zysk brutto w kwocie 9 333 313,76 zł, który był wyższy od wyniku osiągniętego w 2021 roku o 945,50% oraz wyższy od planowanego o 36,29%. Podatek dochodowy w 2022r. wyniósł 1 973 846,00 zł.

Zysk netto wyniósł 7 359 467,76 zł. i był o 6 649 667,82 zł tj. o 936,84% wyższy od osiągniętego w 2021 r.

Osiągnięty wynik ukształtował wskaźniki ROA (2,70%) i ROE (26,49%), tj. na poziomie wyższym niż przed rokiem odpowiednio o 2,43 pp. oraz o 23,84 pp.

VII. CZYNNIKI RYZYKA

1. Ryzyko kredytowe

Wartość portfela kredytowego na 31.12.2022 r. wg wartości bilansowej wyniosła 144 045 752,93 zł, co stanowiło 48,90% sumy bilansowej. Wzrost od początku roku wyniósł 231 536,20 zł (0,16%) i był skutkiem wzrostu o 14 029 591,93 zł. w sektorze budżetowym przy jednoczesnym spadku ekspozycji w sektorze niefinansowym o 13 798 010,82 zł. Dominującą pozycję w strukturze należności kredytowych wg sektorów stanowiły należności sektora niefinansowego (57,71%).

Struktura sektorowa kredytów wg wartości bilansowej

Sektor	2021	2022
Finansowy	44,91	0,00
Niefinansowy	96 922 212,46	83 124 201,64
Budżetowy	46 891 959,36	60 921 551,29
Ogółem	**143 814 216,73**	**144 045 752,93**

Kredyty zagrożone ukształtowały się na poziomie 3 108 478,99 zł wg wartości nominalnej (wzrost na przestrzeni roku o 467 155,68 zł , czyli o 17,68%) i stanowiły 2,11% obliga kredytowego, wobec 1,81% na koniec 2021 roku.

Struktura kredytów zagrożonych

Wyszczególnienie	2021		2022		
	zł	%	zł	%	% obliga
Należności poniżej standardu	58 217,13	2,20%	236 930,00	7,62%	0,16%
Należności wątpliwe	2 112 652,81	79,98%	422 509,54	13,59%	0,29%
Należności stracone	470 453,37	17,81%	2 449 039,45	78,79%	0,59%
Ogółem	**2 641 323,31**	**100,00%**	**3 108 478,99**	**100,00%**	**2,11%**

Na należności zagrożone Bank tworzył rezerwy celowe w wysokości wymaganej przepisami prawa. W 2022 roku stan rezerw uległ zwiększeniu o 1 452 060,82 zł (90,13%).

Struktura rezerw na należności zagrożone (rezerwy celowe na kredyty zagrożone, odpisy aktualizujące na odsetki oraz rezerwy na inne należności)

Wyszczególnienie	2021		2022	
	zł	%	zł	%
Należności poniżej standardu	11 721,35	0,73%	46 463,44	1,52%
Należności wątpliwe	1 052 553,31	65,34%	210 702,42	6,88%
Należności stracone	546 526,88	33,93%	2 805 696,50	91,60%
Ogółem	**1 610 801,54**	**100,00%**	**3 062 862,36**	**100,00%**

Bank dokonywał analizy poziomu należności odzyskiwanych w wyniku działań windykacyjnych i restrukturyzacyjnych w podziale na rodzaje kredytobiorców, kredytów i zabezpieczeń. W wyniku działań windykacyjnych i restrukturyzacyjnych w 2022 roku odzyskano łącznie 379 069,56 zł. (ewidencja bilansowa 351 188,51 zł. i ewidencja pozabilansowa 27 881,04 zł.).

W 2022 roku detaliczne ekspozycje kredytowe spadły o 701 155,92 zł i osiągnęły poziom 3 593 536,75 zł, co stanowiło 2,44% kredytów ogółem. Detaliczne ekspozycje kredytowe w sytuacji zagrożonej wyniosły na koniec 2022 roku 48 417,78 zł, natomiast wskaźnik jakości detalicznych ekspozycji kredytowych ukształtował się na dobrym poziomie i wyniósł 1,35%. Rezerwy celowe utworzono w pełnej wysokości, tj. 48 417,78 zł.

W Banku dokonywana jest ponadto analiza koncentracji zaangażowań pod względem kapitałowym, podmiotowym, branżowym i zabezpieczeń.

Wyniki monitoringu prezentuje poniższa Tabela.

Limity koncentracji portfela kredytowego

Wyszczególnienie	2022	
	Wykonanie	Limit
Podstawowe limity portfela		
Kredyty i pożyczki - wartość bilansowa / Aktywa - wartość bilansowa	48,45	max **70**
Kredyty preferencyjne - wartość brutto / Kredyty i pożyczki - wartość nominalna	4,41	max **50**
"Duże" zaangażowania (>10% kapitału Tier I) / Kredyty i pożyczki - wartość bilansowa brutto	6,94	max **25**
"Duże" zaangażowania (>10% kapitału Tier I) (udział w kapitale Tier I)	37,04	max **150**
Kredyty i pożyczki zagrożone - wartość bilansowa brutto / Kredyty i pożyczki - wartość bilansowa brutto	2,25	max **4**
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych w kapitale uznanym	13,02	max **25**
Wskaźniki koncentracji w instrument finansowy (udział w kapitale uznanym)		
Kredyty obrotowe	239,37	max **250**
Kredyty w rachunku bieżącym	32,00	max **100**
Kredyty inwestycyjne o terminie zapadalności powyżej 10 lat	13,12	max **50**
Kredyty inwestycyjne o terminie zapadalności do 10 lat	102,67	max **250**
Kredyty na cele konsumpcyjne	17,69	max **50**
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	109,61	max **150**
Kredyty na nieruchomości komercyjne	2,42	max **100**
Wskaźniki koncentracji w branże (udział w kapitale uznanym)		
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	146,99	max **400**
Górnictwo i wydobywanie	0,21	max **50**
Przetwórstwo przemysłowe	1,92	max **50**
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0,00	max **50**
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	6,72	max **50**
Budownictwo	9,68	max **50**
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	11,10	max **50**
Transport i gospodarka magazynowa	1,59	max **50**
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	0,00	max **50**
Informacja i komunikacja	0,00	max **50**
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	0,00	max **50**
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2,50	max **50**
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2,47	max **50**
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	0,00	max **50**
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia	217,18	max **250**
Edukacja	0,00	max **50**
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0,00	max **50**
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0,00	max **50**
Pozostała działalność usługowa	0,00	max **50**
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe	0,00	max **50**
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0,00	max **50**
Limity ograniczające ryzyko działalności Banku dla zaangażowania w obligacje lub inne papiery wartościowe (udział w kapitale uznanym)		
Łączne zaangażowanie w jeden podmiot	6,70	max **10**
Wartość zakupionych papierów wartościowych	9,13	max **40**
Limity łącznych koncentracji zaangażowań wobec podmiotów wynikające z Rozporządzenia UE i Ustawy		
Limit A (udział w kapitale Tier I Banku)	5,23	max **25**
Limit B (udział w kapitale Tier I Banku)	6,80	max **25**
Limit C (udział w kapitale Tier I Banku)	9,71	max **25**
Limity znacznych zaangażowań kapitałowych Banku		
Limit Ia	0,00	max **15**
Limit Ib	0,00	max **60**
Limity zaangażowań kapitałowych Banku w podmioty sektora finansowego		
Limit IIa (udział w kapitale podstawowym Tier I podmiotu)	0,28	max **10**
Limit IIb (udział w kapitale podstawowym Tier I Banku)	6,87	max **10**

Do szacowania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego Bank stosuje metodę standardową. Kwota aktywów ujętych w analizie wyniosła 308 845 686,02 zł (296 292 942,88 zł – aktywa bilansowe + rezerwa, 12 552 743,14 zł – zobowiązania pozabilansowe udzielone). Struktura aktywów wg wag ryzyka na 31.12.2022r. przedstawiała się następująco:

- waga ryzyka 0% - 144 633 861,68 zł,
- waga ryzyka 20% - 60 879 667,19 zł,
- waga ryzyka 50% - 0 zł,
- waga ryzyka 75% - 7 494 277,28 zł,
- waga ryzyka 100% - 94 994 144,87 zł,
- waga ryzyka 150% - 0 zł,
- waga ryzyka 250% - 843 735,00 zł.

Średnia waga ryzyka 37,20%, kwota ważona 95 875 292,61 zł. Na podstawie wyliczeń (wielkość ważona * 0,08) kwota wymogu kapitałowego wyniosła 7 670 023,41 zł.

Kwota wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe w odniesieniu do funduszy własnych stanowi 27,43% funduszy, co oznacza, że limit na ryzyko kredytowe przyjęty na poziomie 55,00% nie został przekroczony.

2. Ryzyko operacyjne

Bank w 2022 roku w okresach kwartalnych monitorował poziom ryzyka operacyjnego. Sprawozdania z oceny ryzyka operacyjnego Banku obejmowały informację o wynikach samooceny ryzyka procesów kluczowych występujących w Banku, wyniki analizy macierzy bazylejskiej w ramach występujących w Banku linii biznesowych, informację o liczbie incydentów i zdarzeń operacyjnych zarejestrowanych w rejestrach wewnętrznych i zewnętrznych, informację o istotnych zdarzeniach operacyjnych, omówienie wartości Kluczowych wskaźników Ryzyka Operacyjnego, informację o wysokości wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego metodą BIA oraz „apetytu na ryzyko".

W 2022 roku właściciele procesów dokonali samooceny ryzyka procesów kluczowych występujących w Banku. Z analizy arkuszy samooceny obowiązującej w 2022 roku wynika, iż:

1. **Definiowanie długookresowej strategii Banku** - większość czynników wskazuje na niskie i umiarkowane ryzyko. Wysokie ryzyko dotyczy systemów teleinformatycznych i bezpieczeństwa informacyjnego oraz czynnika ludzkiego,
2. **Tworzenie polityk** - ten proces obarczony jest niskim i umiarkowanym ryzykiem,
3. **Proces średnio- i krótkoterminowego planowania finansowego** - większość czynników wskazuje na niskie i umiarkowane ryzyko. Wysokie ryzyko dotyczy systemów teleinformatycznych i bezpieczeństwa informacyjnego oraz czynnika ludzkiego,
4. **Proces rozliczeń** (usługi płatnicze, obrót gotówkowy) - ten proces obarczony jest głównie niskim i umiarkowanym ryzykiem. Wysokie ryzyko dotyczy czynnika ludzkiego, bezpieczeństwa informacji oraz systemów teleinformatycznych,
5. **Ewidencja księgowo-podatkowa** - większość czynników wskazuje na niskie i umiarkowane ryzyko. Wysokie ryzyko dotyczy systemów teleinformatycznych i bezpieczeństwa informacyjnego oraz czynnika ludzkiego,
6. **Wycena aktywów i zabezpieczeń** - większość czynników wskazuje na niskie i umiarkowane ryzyko. Wysokie ryzyko dotyczy systemów teleinformatycznych i bezpieczeństwa informacyjnego oraz czynnika ludzkiego,

7. **Wycena pasywów** - większość czynników wskazuje na niskie i umiarkowane ryzyko. Wysokie ryzyko dotyczy systemów teleinformatycznych i bezpieczeństwa informacyjnego oraz czynnika ludzkiego,
8. **Sprawozdawczość finansowa** - większość czynników wskazuje na niskie i umiarkowane ryzyko. Wysokie ryzyko dotyczy czynnika ludzkiego, systemów teleinformatycznych, przewidywalnych i nieprzewidywalnych zdarzeń zewnętrznych oraz bezpieczeństwa informacyjnego,
9. **Sprawozdawczość obowiązkowa** - większość czynników wskazuje na niskie i umiarkowane ryzyko. Wysokie ryzyko dotyczy czynnika ludzkiego, systemów teleinformatycznych, przewidywalnych i nieprzewidywalnych zdarzeń zewnętrznych oraz bezpieczeństwa informacyjnego,
10. **Sprawozdawczość zarządcza** - większość czynników wskazuje głównie na umiarkowane ryzyko, a także niskie ryzyko. Wysokie ryzyko dotyczy systemów teleinformatycznych, dokumentacji zewnętrznej, bezpieczeństwa informacyjnego oraz przewidywalnych zdarzeń zewnętrznych;
11. **Proces udzielania kredytów** - wszystkie czynniki wskazują na niskie i umiarkowane ryzyko,
12. **Monitorowanie koncentracji ekspozycji kredytowych** (w tym duże zaangażowania, zaangażowania osób wewnętrznych i powiązanych, podmiotowe, branżowe, produktowe,
    w zabezpieczeniach, w instrumenty finansowe) – ten proces obarczony jest niskim i umiarkowanym ryzykiem,
13. **Monitoring kredytowy** - większość czynników wskazuje na niskie i umiarkowane ryzyko. Wysokie ryzyko dotyczy jedynie czynnika ludzkiego,
14. **Klasyfikacja i tworzenie rezerw** - większość czynników wskazuje na niskie i umiarkowane ryzyko. Wysokie ryzyko dotyczy czynnika ludzkiego oraz bezpieczeństwa informacyjnego,
15. **Windykacja** - większość czynników wskazuje na niskie i umiarkowane ryzyko. Wysokie ryzyko dotyczy czynnika ludzkiego oraz bezpieczeństwa informacyjnego,
16. **Inwestycje finansowe** (papiery wartościowe, certyfikaty, lokaty międzybankowe, instrumenty zabezpieczające) - ten proces obarczony jest niskim ryzykiem, jedynie dokumentacja zewnętrzna stanowi ryzyko umiarkowane,
17. **Pozyskiwanie depozytów** – ten proces obarczony jest niskim i umiarkowanym ryzykiem.
18. **Pozyskiwanie kapitałów** - ten proces obarczony jest niskim ryzykiem. Umiarkowane ryzyko dotyczy czynnika ludzkiego oraz bezpieczeństwa informacyjnego,
19. **Zarządzanie pozostałymi istotnymi ryzykami** (operacyjne, płynność, rynkowe, inne uznane za istotne) - większość czynników wskazuje na niskie i umiarkowane ryzyko. Wysokie ryzyko dotyczy czynnika ludzkiego oraz przewidywalnych i nieprzewidywalnych zdarzeń zewnętrznych a także systemu teleinformatycznego,
20. **Obsługa klienta w placówkach Banku** - ten proces obarczony jest niskim i umiarkowanym ryzykiem,
21. **Zarządzanie ryzykiem braku zgodności** – ten proces wskazuje jedynie na niskie i umiarkowane ryzyko,
22. **Przeciwdziałanie praniu pieniędzy** - ten proces obarczony jest niskim i umiarkowanym ryzykiem,
23. **Zapewnienie bezpieczeństwa informacji** - większość czynników wskazuje na niskie i umiarkowane ryzyko. Wysokie ryzyko dotyczy czynnika ludzkiego oraz przewidywalnych zdarzeń zewnętrznych,
24. **Zapewnienie ciągłości działania** - większość czynników wskazuje na niskie i umiarkowane ryzyko. Wysokie ryzyko dotyczy czynnika ludzkiego, systemów teleinformatycznych oraz zlecania czynności firmie zewnętrznej,

25. **Administracja i kadry** - większość czynników wskazuje na niskie i umiarkowane ryzyko. Wysokie ryzyko dotyczy czynnika ludzkiego, systemów teleinformatycznych oraz zlecania czynności firmie zewnętrznej.

Bank sporządzał zestawienia strat bezpośrednich i potencjalnych z tytułu ryzyka operacyjnego w układzie tzw. macierzy bazylejskiej tj. kombinacji linii biznesowych i rodzajów ryzyka. Na podstawie analizy macierzy bazylejskiej na koniec analizowanego okresu największe straty Bank poniósł w ramach linii „Płatności i rozliczenia". Szczegółowej analizie zostały poddane zdarzenia, których częstotliwość była najwyższa. Procesami obarczonymi największym ryzykiem operacyjnym w Banku są:

- ewidencja księgowo-podatkowa,
- proces rozliczeń,
- wycena aktywów i zabezpieczeń,
- wycena pasywów,
- sprawozdawczość zarządcza,
- procesy średnio- i krótkoterminowego planowania finansowego,

natomiast procesami obarczonymi najmniejszym ryzykiem operacyjnym były:

- tworzenie polityk,
- inwestycje finansowe,
- pozyskiwanie kapitałów.

Ze sporządzonej mapy ryzyka wynika, iż większość obszarów i rodzajów zagrożenia generuje niskie lub umiarkowane ryzyko (ryzyko w ujęciu całościowym jest na niskim poziomie). Wysokie ryzyko generowane jest w obszarze „Procesy i systemy" oraz „Ludzie".
W 2022 roku nie wystąpiły istotne zdarzenia operacyjne.

Do pomiaru ryzyka operacyjnego służyły kluczowe wskaźniki ryzyka operacyjnego (KRI). Wartości graniczne poszczególnych KRI w 2022 roku przedstawiały się następująco:

- KRI I dotyczący błędów w realizacji transakcji z ustalonym limitem 1 (max 20), limitem 2 (max 40),
- KRI II dotyczący liczby różnic kasowych z ustalonym limitem 1 (max 40), limitem 2 (max 50),
- KRI III dotyczący awarii systemów teleinformatycznych z ustalonym limitem 1 (max 10), limitem 2 (max 15),
- KRI IV dotyczący rotacji zasobów kadrowych z ustalonym limitem 1 (max 10,00%), limitem 2 (max 15,00%),
- KRI V dotyczący stażu pracy pracowników z ustalonym limitem 1 (min 8), limitem 2 (min 5),
- KRI VI dotyczący maksymalnego apetytu na ryzyko strat ryzyka operacyjnego spowodowanego skutkami incydentów bezpieczeństwa związanymi ze świadczeniem usług płatniczych z ustalonym limitem 1 (max 5 000 zł.) i limitem 2 (max 10 000 zł.).

Wartości wszystkich wskaźników: KRI I, KRI II, KRI III oraz KRI VI osiągane przez Bank w 2022 roku kształtowały się na akceptowanym poziomie, z wyjątkiem KRI IV, który w III kwartale był na poziomie podwyższonym.

Wymóg kapitałowy szacowany metodą BIA wyniósł 1 563 942,55 zł, zaś „Apetyt na ryzyko" określony w Strategii Banku jako 10% funduszy Banku wyniósł 2 796 187,45 zł. Wymóg kapitałowy był wystarczający.

3. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności na koniec 2022 roku ukształtowało się na niskim poziomie zarówno w zakresie stabilności bazy depozytowej, jak i wskaźników utrzymania płynności.

Baza depozytowa charakteryzowała się dość wysokim poziomem stabilności. Depozyty ogółem w 2022 roku wzrosły o 1,62%, wskaźnik osadu depozytów zmalał na przestrzeni roku o 3,32 p.p. do poziomu 78,95%, depozyty zerwane przed terminem na koniec roku stanowiły 0,19% wartości bazy depozytowej, udział największych deponentów w depozytach ogółem na koniec roku ukształtował się na poziomie 12,90%, wartość depozytów osób wewnętrznych stanowiła 0,67% depozytów ogółem.

Nie stwierdzono przekroczenia żadnego limitu ograniczającego ryzyko płynności Banku.

Limity ograniczające ryzyko płynności

Wyszczególnienie	2022	
	Wykonanie	Limit
Wskaźniki płynności		
Do 1 miesiąca	1,45	min **1,0**
Do 3 miesięcy	1,69	min **1,0**
Do 6 miesięcy	1,40	min **1,0**
Do 1 roku	1,45	min **0,9**
Do 3 lat	1,71	min **0,9**
Do 5 lat	1,89	min **0,9**
Do 10 lat	0,87	min **0,8**
Do 20 lat	0,95	min **0,9**
Powyżej 20 lat	0,97	min **0,9**
LCR	322,84	min 10**0**
NSFR	139,84	min 10**0**
Wskaźniki zabezpieczenia płynności		
Aktywa płynne / Aktywa netto	31,06	min **20**
Aktywa płynne / Depozyty niestabilne (ponad osad)	106,74	min **100**
Aktywa płynne / Zobowiązania pozabilansowe udzielone	777,38	min **200**
Kredyty netto /Aktywa netto	48,06	max **70**
Zobowiązania pozabilansowe udzielone / Aktywa netto	4,00	max **10**
Wskaźniki stabilności bazy depozytowej		
Depozyty stabilne / Aktywa netto	56,87	min **50**
Najwięksi deponenci / Depozyty ogółem	12,90	max **25**
Wskaźnik osadu ogółem	78,95	min **60**
Wskaźniki finansowania aktywów		
Kredyty i zobowiązania pozabilansowe/ Depozyty	61,80	max **90**
Aktywa trwałe netto / Fundusze własne	8,59	max **35**
Kredyty netto / (Depozyty stabilne + fundusze własne)	84,82	max **100**

Zagrożeń nie wykazała analiza w zakresie planów awaryjnych:

- zestawienie wypływu środków pieniężnych oraz możliwości pozyskania środków w przypadku wprowadzenia planu awaryjnego przy założeniu wycofania depozytów w wysokości 20%, wykazuje nadwyżkę w wysokości 40 852 653,09 zł, co zapewnia wypłacalność finansową Banku,
- stopień zabezpieczenia zobowiązań Banku w przypadku wprowadzenia planu awaryjnego uwidacznia, iż Bank jest w stanie w ciągu 7 dni pozyskać środki w wysokości 91 502 150,25 zł, co pozwoliłoby na wypłatę 36,13% posiadanej bazy depozytowej. Pozyskane środki pokryłyby 49,47% posiadanych zobowiązań bieżących Banku,
- maksymalny czas obsługi klientów w przypadku różnej dynamiki wypływu środków w sytuacji kryzysowej wykazuje, iż Bank przy normalnej działalności regulowałby

swoje zobowiązania zarówno gotówkowo, jak i bezgotówkowo przez 10 dni roboczych.

4. Ryzyko rynkowe w tym ryzyko stopy procentowej i ryzyko walutowe

Ryzyko stopy procentowej

Na koniec 2022 roku aktywa oprocentowane wyniosły 288 403 887,30 zł i wzrosły o 5,74% od początku roku. Pasywa oprocentowane wyniosły 253 092 222,57 zł i wzrosły o 1,75%. Nadwyżka aktywów nad pasywami oprocentowanymi wynosi 35 311 664,73 zł, co daje wskaźnik relacji aktywów do pasywów na poziomie 114,00%. Aktywa z oprocentowaniem zmiennym stanowiły 58,50% aktywów oprocentowanych, pasywa 80,00% pasywów oprocentowanych.

W strukturze aktywów 21,90% stanowią aktywa uzależnione od oprocentowania redyskonta weksli, 49,60% od stawki WIBOR/WIBID, a 28,60% aktywa uzależnione od oprocentowania ustalanego Decyzją Zarządu. W pasywach środki z oprocentowaniem zależnym od stawek rynkowych stanowią 6,00%, a 93,80% pasywów oprocentowanych zależy od Decyzji Zarządu.

Skala narażenia Banku z tytułu ryzyka stopy procentowej jest stosunkowo wysoka.

Uwzględniając jednocześnie **ryzyko przeszacowania** oraz **ryzyko bazowe (**nierównomierne zmiany oprocentowania aktywów i pasywów w Banku), przy założonej zmianie stóp procentowych NBP o 1 p.p., zmiana wyniku odsetkowego wyniesie -2 083 479,61 zł, stanowiąc 7,50% funduszy własnych; biorąc pod uwagę wyliczenie zmiany wyniku odsetkowego przy ryzyku niedopasowania terminów przeszacowania na poziomie -675 732,31 zł (przy założonym jednoczesnym spadku wszystkich stóp procentowych w Banku o 1 p.p.), samo ryzyko bazowe, rozumiane jako nierównomierna zmiana oprocentowania aktywów i pasywów Banku, daje spadek wyniku odsetkowego w wysokości łącznej -1 407 747,30 zł (jako rozpiętość od -675 732,31 zł do -2 083 479,61 zł);

Powyższe wyliczenia wskazują, że występujące w Banku **ryzyko bazowe jest wyższe niż ryzyko niedopasowania w przedziałach przeszacowania;** na poziom ryzyka stopy procentowej największy wpływ ma ryzyko bazowe, głównie z tytułu wysokiego poziomu depozytów z niskim oprocentowaniem (<1%).

Pomimo wysokiego poziomu ryzyka, limity nie przekroczyły akceptowalnego poziomu.

Limity ograniczające ryzyko stopy procentowej

Wyszczególnienie	2022	
	Wykonanie	Limit
Limit wskaźnika: luka skumulowana / wartość bilansowa aktywów w %	12,0	max **15**
Limit luki niedopasowania pow.1 roku do 2 lat w relacji do funduszy własnych w %	1,9	max **50**
Limit luki niedopasowania pow.2 lat do 5 lat w relacji do funduszy własnych w %	2,1	max **25**
Limit luki niedopasowania powyżej 5 lat w relacji do funduszy własnych w %	7,5	max **12,5**
Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tyt.ryzyka przeszacowania, bazowego i opcji klienta w relacji do funduszy własnych (+/- 100 p.b.) w %	7,6	max **10**
Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tyt.ryzyka przeszacowania, bazowego i opcji klienta w relacji do funduszy własnych (+/- 200 p.b.) w %	15,8	max **15**
Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tyt.ryzyka przeszacowania w relacji do wyniku odsetkowego (+/- 100 p.b.) w %	15,6	max **35**
Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tyt.ryzyka bazowego w relacji do wyniku odsetkowego (+/- 100 p.b.) w %	1,1	max **5**
Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tyt.ryzyka opcji klienta w relacji do wyniku odsetkowego (+/- 100 p.b.) w %	0,0	max **5**
Limit na zmianę wartości ekonomicznej banku w relacji do funduszy własnych (TWS +/- 200 p.b.) w %	0,6	max **20**
Limit na zmianę wartości ekonomicznej banku w relacji do kapitału podstawowego Tier 1 (testy scenariuszowe) w %	0,7	max **15**
Udział kredytów spłaconych przed terminem w sumie kredytów w sytuacji normalnej i pod obserwacją	0,0	max **2**
Udział depozytów zerwanych przed terminem w depozytach ogółem	0,2	max **2**
Udział pasywów i aktywów walutowych w sumie bilansowej [%]	0,4	max **5**
Udział zobowiązań pozabilansowych w aktywach oprocentowanych [%]	4,1	max **9**

5. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe w Banku jest niskie. Skala prowadzonej działalności walutowej jest niewielka. Bank nie udziela kredytów w innych walutach niż PLN.

Bank dążąc do minimalizacji ryzyka walutowego, nie pozostawia celowo otwartych pozycji walutowych. Po zawarciu transakcji takich jak: realizacja polecenia wypłaty za granicę, czy przewalutowanie bezgotówkowe na bieżąco dokonywane są transakcje kupna bądź sprzedaży danej waluty za pośrednictwem Banku Zrzeszającego. Zarządzanie ryzykiem ocenia się jako dostosowane do obecnej skali działalności walutowej, złożoności operacji i poziomu podejmowanego ryzyka. Zarządzanie ryzykiem związane jest głównie z monitorowaniem poziomu otwartych pozycji walutowych i ograniczeniem poziomu ryzyka poprzez przeprowadzenie operacji z Bankiem Zrzeszającym.

Na dzień 31.12.2022r. wielkości pozycji walutowej indywidualnej wynosiły:

a) dla waluty EUR – pozycja walutowa długa 8 284,71 EUR (38 854,46 zł)
b) dla waluty GBP – pozycja walutowa długa 4 166,57 GBP (22 064,91 zł)
c) dla waluty USD – pozycja walutowa krótka 1 548,04 USD (6 814,17 zł)

Wartość bezwzględna całkowitej pozycji walutowej wyliczona jako suma długich (dodatnich) pozycji walutowych dla poszczególnych walut obcych (wyższa z sum co do wartości bezwzględnej) wyniosła 60 919,37 zł.

Wielkość całkowitej pozycji walutowej nie powoduje konieczności tworzenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego oraz nie wywiera znaczącego wpływu na pozostałe ryzyka bankowe. Ustanowione limity ograniczające ryzyko walutowe nie zostały przekroczone. Na dzień 31 grudnia 2022r. wynik z pozycji wymiany wyniósł 117 027,26 zł.

Biorąc pod uwagę nieznaczny udział środków walutowych w aktywach i pasywach Banku, ewentualne obniżenie wartości pozycji bilansu związane ze zmianami poziomu kursów walut nie stanowi zagrożenia dla działalności Banku.

Udział aktywów walutowych w sumie bilansowej

	Stan w EUR	Stan w przeliczeniu na PLN	% udział w sumie bilansowej	Stan w GBP	Stan w przeliczeniu na PLN	% udział w sumie bilansowej	Stan w USD	Stan w przeliczeniu na PLN	% udział w sumie bilansowej
Stan kasy	9 905,00	46 453,46	**0,02**	5 750,00	30 450,28	0,01	3 161,00	13 914,09	**0,00**
Rachunek bieżący w BPS	153 509,37	719 943,59	**0,24**	2 577,62	13 650,30	**0,00**	97 495,68	429 156,48	**0,15**
Lokaty terminowe O/N w BPS	-	-	0,00	-	-	0,00	-	-	0,00
Lokaty terminowe pozostałe w BPS	-	-	0,00	-	-	0,00	-	-	0,00
Odsetki od lokat O/N w BPS	-	-	0,00	-	-	0,00	-	-	0,00
Odsetki od lokat term. pozost.w BPS	-	-	0,00	-	-	0,00	-	-	0,00
Pozostałe aktywa	-	-	0,00	-	-	0,00	-	-	0,00
razem aktywa w walutach	163 414,37	766 397,05	**0,26**	8 327,62	44 100,58	**0,01**	100 656,68	443 070,57	**0,15**
Suma bilansowa		294 566 476,52			294 566 476,52			294 566 476,52	

Udział pasywów walutowych w sumie bilansowej

	Stan w EUR	Stan w przeliczeniu na PLN	% udział w sumie bilansowej	Stan w GBP	Stan w przeliczeniu na PLN	% udział w sumie bilansowej	Stan w USD	Stan w przeliczeniu na PLN	% udział w sumie bilansowej
Rachunki bieżące i avista	155 119,30	727 494,00	**0,25**	4 161,05	22 035,67	**0,01**	102 204,72	449 884,74	**0,15**
Depozyty terminowe	10,36	48,59	**0,00**	-	-	**0,00**	-	-	**0,00**
razem pasywa w walutach	155 129,66	727 542,59	**0,25**	4 161,05	22 035,67	**0,01**	102 204,72	449 884,74	**0,15**
Suma bilansowa		294 566 476,52			294 566 476,52			294 566 476,52	

kursy walut na 31.12.2022r.: USD –4,4018; EUR – 4,6899; GBP – 5,2957

6. Ryzyko braku zgodności

Bank dokonuje okresowej analizy zdarzeń z zakresu ryzyka braku zgodności. Ocena obejmuje dwa podstawowe aspekty ryzyka – ryzyko hipotetyczne (informacje o zmianie profilu ryzyka, nowe przepisy prawne o istotnym oddziaływaniu na Bank) oraz ryzyko historyczne (podsumowanie wszystkich naruszeń compliance, które wystąpiły w okresie objętym raportem; rekomendowane środki naprawcze; ocenę skutków rekomendowanych środków naprawczych, które były wydawane na bieżąco lub zawarte w poprzednim raporcie).

Na podstawie dokonanych w 2022 roku analiz nie stwierdzono znacznego pogorszenia profilu ryzyka braku zgodności z uwagi na ryzyko historyczne. Niektóre mechanizmy zabezpieczające ryzyko wymagają zwiększenia efektywności (m. in. nadzór przełożonego, przegląd procedury).

Bank realizował ponadto niezbędne zadania związane z wdrożeniem i poprawnym stosowaniem nowych/zmienianych przepisów:

- uczestnictwo w szkoleniach kadry kierowniczej i pracowników kształtujące świadomość istnienia ryzyka braku zgodności w zakresie objętym nowymi przepisami,
- pozyskiwanie dokumentów wzorcowych udostępnianych przez Bank Zrzeszający,
- sporządzenie i weryfikacja projektów regulacji wewnętrznych lub dbałość o uzyskanie odpowiednich opinii prawnych w celu uzyskania zgodności z zewnętrznymi przepisami prawa, a także regulacjami nadzorczymi, jak również zapobiegania występowaniu zapisów, które mogłyby wygenerować naruszenie zgodności,
- przeglądy zarządcze procesów i procedur wewnętrznych związane z wdrożeniem regulacji wewnętrznych dotyczących nowych przepisów.

7. Ryzyko wyniku finansowego

Na koniec 2022 roku Bank osiągnął wynik finansowy brutto na poziomie 9 333 313,76 zł, który był wyższy od wyniku osiągniętego w 2021 roku o 945,50% i wyższy o 36,29% od wyniku planowanego. Zysk netto wyniósł 7 359 467,76 zł. i był o 6 649 667,82 zł. tj. o 936,84% wyższy od osiągniętego w 2021 r. i wyższy o 32,67% od wyniku planowanego.

Zgodnie z przyjętą metodą dokonano zestawienia wyniku finansowego zaplanowanego i wykonanego, stwierdza się, że nie została przekroczona 5,00% rozbieżność graniczna in minus, co nie spowodowało w całym 2022r. konieczności tworzenia wymogu kapitałowego na ryzyko wyniku finansowego.

8. Adekwatność kapitałowa

Na dzień 31.12.2022 r. wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, które na podstawie przeprowadzonych analiz zostały uznane w Banku za istotne i dla których wyznacza się wymogi kapitałowe przedstawiały się następująco:

Filar I:	
−Ryzyko kredytowe	7 670 023,41 zł
−Ryzyko operacyjne	1 563 942,55 zł
Filar II:	
−Ryzyko stopy procentowej	923 255,21 zł
Redukcja wymogu z tytułu jakości portfela kredytowego	304 143,57 zł
Kapitał wewnętrzny	9 853 077,59 zł
Fundusze własne	27 961 874,51 zł
Wymóg kapitałowy ogółem jako % funduszy	35,24%
Współczynnik podstawowy Tier I	23,88%
Współczynnik Tier I	23,88%
Łączny współczynnik kapitałowy	24,23%

Dla pozostałych rodzajów ryzyka zidentyfikowanych w działalności Bank nie tworzył wymogów kapitałowych, jednak poziom ryzyka podlegał ciągłemu monitorowaniu.

Zgodnie z powyższymi wyliczeniami stwierdza się, że Bank na dzień 31.12.2022 r. posiada poziom funduszy własnych wystarczający na pokrycie wymogów kapitałowych z tytułu występujących w Banku rodzajów ryzyka określonych przez regulacje nadzorcze.

Nadwyżka funduszy Banku ponad sumę wewnętrznych wymogów kapitałowych (18 108 796,92 zł.) stanowi zabezpieczenie przed negatywnymi skutkami pozostałych zidentyfikowanych, jak również potencjalnych ryzyk występujących w działalności bankowej.

9. Zarządzanie i kontrola wewnętrzna

Najistotniejszym ryzykiem występującym w działalności Banku jest ryzyko kredytowe, ocena poziomu ryzyka jest stałym elementem pracy Zarządu. Ryzyko kształtowało się na niskim poziomie, wymóg kapitałowy nie przekroczył akceptowalnego poziomu. Aktywa oraz portfel kredytowy charakteryzują się dobrą jakością mierzoną udziałem należności zagrożonych i korzystnie prezentują się na tle grupy rówieśniczej. Ryzyko kredytowe miało pokrycie w rezerwach celowych.

Dotychczasowe wyniki pomiaru poziomu ryzyka operacyjnego Banku wskazują, że narażenie Banku na ryzyko operacyjne nie przekracza akceptowanego poziomu. Bank działał w sposób bezpieczny.

Nadwyżka zgromadzonych depozytów nad udzielonymi kredytami w dużym stopniu zabezpieczała płynność Banku. Uzyskane wskaźniki płynności wskazywały na dobre zabezpieczenie ryzyka płynności.

Narażenie Banku na ryzyko stopy procentowej w analizowanym okresie należy ocenić jako wysokie.

Obszary działalności Banku generujące ryzyko poddawane były kontroli w ramach kontroli wewnętrznej. W 2022 roku przeprowadzono kontrole z zakresu: polityki zmiennych składników wynagrodzeń, ryzyka kredytowego, monitoringu kredytowego, pozyskiwania depozytów procesu rozliczeń, ewidencji księgowo podatkowej, zarządzania ryzykiem braku zgodności, inwestycji finansowych, ryzyka kapitałowego, stopy procentowej, sprawozdawczości zarządczej, klasyfikacji i tworzenia rezerw, monitorowania koncentracji ekspozycji kredytowych. Stwierdzone nieprawidłowości zostały uwzględnione w raportach pokontrolnych.

Nawiązując do Art. 111a Prawa bankowego z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz. U z 2022 poz. 2324), niniejsze sprawozdanie z działalności Banku, zawiera zalecane dodatkowe informacje:

- Bank Spółdzielczy w Iławie nie działa poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- W 2022r. Bank nie otrzymał finansowego wsparcia pochodzącego ze środków publicznych;
- stopa zwrotu z aktywów obliczona jako iloraz zysku netto i średniej sumy bilansowej wyniosła za 2022 r. 2,70%, wobec uzyskanej 0,27% w 2021 roku;
- Bank nie działa w ramach holdingu;
- Bank Spółdzielczy w Iławie nie angażował środków w dziedzinie badań i rozwoju;
- Bank Spółdzielczy w Iławie to bank polski działający przez Centralę w Iławie, Oddziały w Grodzicznie i Ostródzie oraz Punkt Kasowy w Miłomłynie , na terenie województwa warmińsko-mazurskiego;
- Wielkości ekonomiczno-finansowe uzyskane przez Bank w 2022r:
  - Suma bilansowa 294 566 476,52 zł.
  - Liczba pracowników w przeliczeniu na pełne etaty 41
  - Zysk przed opodatkowaniem 9 333 313,76 zł.
  - Podatek dochodowy 1 973 846,00 zł.

Sprawozdanie z działalności Banku podlega badaniu zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i jest ogłaszane jako załącznik do rocznego sprawozdania finansowego Banku.

Celem optymalizacji poziomu zarządzania Bankiem, Zarząd przyjął i zobowiązał się do stosowania w zakresie swoich kompetencji Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, przyjętych uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego Nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku (Dz. Urz. KNF poz. 17). Zasady te zostały wdrożone w wymaganym zakresie z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej ze skali, charakteru oraz specyfiki działalności Banku, a także jego możliwości technicznych i organizacyjnych.

Bank wprowadził przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Politykę wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Iławie. Polityka wynagrodzeń określa zasady wynagradzania pracowników Banku, w tym Członków Zarządu. Informacje o obowiązującej w Banku polityce wynagrodzeń oraz informacje o wynagrodzeniach Członków Zarządu Banku, podlegają upublicznieniu na stronie internetowej.

Bank wprowadził przyjęte oraz zatwierdzone przez odpowiednie organy Banku polityki w zakresie powoływania i odwoływania, a także oceny odpowiedniości członków Zarządu Banku, członków Rady Nadzorczej oraz osób pełniących kluczowe funkcje w Banku. Zgodnie z powyższymi politykami zarówno Członkowie Zarządu, jak też Członkowie Rady

Nadzorczej zostali objęci oceną odpowiedniości i uzyskali pozytywną ocenę. Pozytywna ocena dotyczy oceny indywidualnej oraz oceny kolegialnej do sprawowania funkcji zarządczych. W świetle art. 22aa Ustawy Prawo bankowe Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku spełniają wskazane warunki i zalecenia wymagane dla organów Banku. Zarówno Członkowie Zarządu jak też Członkowie Rady Nadzorczej uczestniczą na bieżąco w szkoleniach dotyczących pełnionych przez nich funkcji. Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych funkcji i powierzonych obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonania tych obowiązków.

Bank raz do roku na swojej stronie internetowej ogłasza sprawozdanie z działalności Banku oraz informacje, o których mowa w art. 433b ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 575/2013.

VIII. PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ I STRATEGIA ROZWOJU

Przedstawione powyżej informacje wskazują na możliwości dalszego rozwoju. Ugruntowana pozycja rynkowa, wieloletnie doświadczenie oraz zgromadzone zasoby rzeczowe i finansowe pozwalają na dokonanie pozytywnej oceny perspektyw rozwoju.

Jasna i właściwa strategia, zorientowana na potrzeby i oczekiwania klientów, właściwa organizacja oraz kadra świadoma słabości i zagrożeń rozwoju pozwolą na odpowiednie kształtowanie działalności Banku w przyszłości i umożliwią osiągnięcie sukcesu.

W tej sytuacji szczególnie ważne dla naszego Banku w roku bieżącym będzie:

- Utrzymanie dotychczasowych klientów, pozyskiwanie nowych oraz lepsze zaspokajanie potrzeb klienta poprzez wprowadzanie nowych, korzystniejszych ofert lokat, depozytów i kredytów,
- Zwiększenie skuteczności sprzedaży produktów bankowych,
- Zwiększenie liczby obsługiwanych rachunków,
- Pozyskiwanie środków długoterminowych, a także dążenie do zmiany struktury kredytów
- Obniżanie udziału kredytów preferencyjnych w obligu kredytowym na korzyść kredytów komercyjnych,
- Utrzymanie wskaźnika udziału kredytów w sytuacji nieregularnej w obligu kredytowym poniżej poziomu średniego dla sektora banków spółdzielczych,
- Dalsza racjonalizacja rzeczowych kosztów działania,
  - Rozwój infrastruktury informatycznej i sieciowej,
  - Realny wzrost funduszy własnych,
  - Uzyskanie łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie zapewniającym bezpieczeństwo i efektywność działania.

  Na rok bieżący zakłada się:
  - przyrost sumy bilansowej netto o 5,62%,
  - wzrost obliga kredytowego o 2,28%,
  - przyrost depozytów i środków na rachunkach bieżących o 3,03%,
  - utrzymanie realnej wartości funduszy własnych przynajmniej na obecnym poziomie,
  - wypracowanie wyniku finansowego netto w kwocie przynajmniej 9 367 900 zł, zapewniającego uzyskanie wartości wskaźnika rentowności ROA na poziomie 3,11%, ROE na poziomie 29,21% i wartości wskaźnika C/I poniżej 41,72%.

Zagrożeniem dla realizacji planowanych wyników działalności w roku bieżącym może być sytuacja ekonomiczno-finansowa Banku Zrzeszającego i zmiany organizacyjne w ramach zrzeszenia, wzrost obowiązkowych opłat ponoszonych przez Bank, czy silniejsza niż dotychczas konkurencja ze strony innych banków i instytucji kredytowych. Również proces

konsolidacji banków komercyjnych może wpłynąć na zaostrzenie konkurencji w zakresie cen i jakości świadczonych usługi. Wprawdzie Bank Spółdzielczy w Iławie dysponuje stabilną bazą kapitałową, rozwiniętą ofertą usług w zakresie tradycyjnej działalności kredytowo-depozytowej, a także coraz bardziej nowoczesnym zapleczem informatycznym, niemniej jednak należy podjąć działania, aby ograniczyć w jak największym stopniu negatywne oddziaływanie czynników ryzyka.

W 2022 roku za najważniejsze wydarzenia wpływające na sytuację majątkową, finansową oraz wynik finansowy uznaje się:

1. agresję zbrojną Rosji na Ukrainę - począwszy od pierwszych dni konfliktu zbrojnego został zaobserwowany wypływ gotówki z Banku. Spowodowało to spadek depozytów klientów Banku o ok. 20 000 000 zł. na okres kilku miesięcy, co miało niekorzystny wpływ na potencjalne przychody odsetkowe Banku.
2. wzrost podstawowych stóp procentowych do poziomów mocno odbiegających od tych sprzed spadków stóp z powodu pandemii - miało to decydujący wpływ na wzrost przychodów Banku.
3. rosnącą inflację, która miała wpływ na wzrost kosztów działania Banku.
4. ustawę z dnia 7 lipca 2022r. o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych o pomocy kredytobiorcom, czyli tzw. ustawę o „wakacjach kredytowych", która pozwala klientom posiadającym kredyty mieszkaniowe skorzystać z zawieszenia spłaty rat kredytu wraz z odsetkami. W 2022r. wnioski o takie zawieszenie złożyło 84 klientów Banku, co stanowiło 36,84% uprawnionych, a koszt utraconych potencjalnych korzyści w 2022r. z tytułu odsetek wyniósł 484 536,52 zł., co stanowiło 2,80% przychodów Banku z tytułu odsetek.

IX. PROPOZYCJA PODZIAŁU WYNIKU

Zarząd proponuje dokonać podziału wyniku finansowego wypracowanego przez Bank w 2022 roku (7 359 467,76 zł) w następujący sposób:

- Zasilenie funduszu zasobowego (99% wyniku) 7 348 467,76 zł,
- Fundusz społeczno-kulturalny 11 000,00 zł.

Z A R Z Ą D
Banku Spółdzielczego w Iławie

Prezes Zarządu	**Wiceprezes ds. finansowo-księgowych**	**Wiceprezes ds. handlowych**
Zbigniew Gnaczyński	*Monika Kaczyńska*	*Marek Kłosowski*
Signed by / Podpisano przez: Zbigniew Gnaczyński Date / Data: 2023-03-23 14:30	Signed by / Podpisano przez: Monika Kaczyńska Date / Data: 2023-03-23 14:30	Signed by / Podpisano przez: Marek Kłosowski Date / Data: 2023-03-23 14:31

Iława, 23 marca 2023r.